

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April – 2026 (As Per Syllabus Year-2018)****GADYAKAVYA : HARSHACHARITA: UCCHAVASA 5 AND DASAKUMARACHARITA :
UCCHAVASA 8(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચે માંથી કોઈ પણ બેનો અનુવાદ કરો (૧૪)
- ૧) અથ કદાચિદ્રાજા રાજ્યવર્ધનં કવચહરમાહૂય હૂણાન્હતું હરિણાનિવ
હરિર્હરિણેશકિશોરમપરિમિતબલાનુયાતં ચિરંતનૈરમાતૈરનુરક્તૈશ્ચ મહાસામન્તૈઃ કૃત્વા સાભિસરમુત્તરાપથં
પ્રાહિણોત્ । પ્રયાન્તં ચ તં દેવો હર્ષઃ કતિચિત્પ્રયાણકાનિ તુરંગમૈરનુવત્રાજ ।
 - ૨) સ તુ સસંભ્રમમપનીય ચરણયુગલમવનમિતતનુરુભયકરવિધૃતવપુષ-મવનિતલગતશિરસમુદનમયન્માતરમ્ ।
દુર્નિવારતાં ચ શુચઃ સમવધાર્યં કુલયોષિદુચિતાં ચ તામેવ શ્રેયસીં મન્યમાનઃ ક્રિયાં કૃતનિશ્ચયાં ચ તાં જ્ઞાત્વા
તૂષ્ણીમધોમુખોઽભવત્ ।
 - ૩) સ પુણ્યૈઃ કર્મભિઃ પ્રાપ્ય પુરુષાયુષમ્, પુનરપુણ્યેન પ્રજાનામગણ્યતામરેષુ । તદનન્તરમનન્તવર્મા નામ
તદાયતિરવનિમધ્યતિષ્ઠત્ । સ સર્વગુણૈઃ સમૃદ્ધોઽપિ દૈવાદ્વંડનીત્યાં નાત્યાદ્યતોઽભૂત્ । તમેકદા રહસિ
વસુરક્ષિતો નામ મન્ત્રિવૃદ્ધઃ પિતુરસ્ય બહુમતઃ પ્રગલ્ભવાગભાષત ।
 - ૪) અષ્ટમે પુરોહિતાદયોઽભ્યેત્યૈનમાહુઃ- “અદ્ય દૃષ્ટો દુઃસ્વપ્નઃ” । દુઃસ્થા ગ્રહાઃ શકુનાનિ ચાશુભાનિ । શાન્તયઃ
ક્રિયન્તામ્ । સર્વમસ્તુ સૌવર્ણમેવ હોમસાધનમ્ । એવં સતિ કર્મ ગુણવદ્ભવતિ । બ્રહ્મકલ્પા ઇમે બ્રાહ્મણાઃ ।
કૃતમેભિઃ સ્વસ્ત્યયનં કલ્યાણતરં ભવતિ તે ।
- પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલ કોઈ પણ બેને સંદર્ભ સાથે સમજાવો. (૧૪)
- ૧) અભિનન્દતિ હિ સ્નેહકાતરાપિ કુલીનતા દેશકાલાનુરૂપમ્ ।
 - ૨) પાતયતિ મહાપુરુષાન્સમમેવ બહૂનનાદરેણેવ । પરિવર્તમાન એકઃ કાલઃ શૈલાનિવાનન્તઃ ।
 - ૩) ન ખલુ કશ્ચિદપિ કસ્ય ચિન્મિત્રં ભવતિ, ન ચ રિપુઃ, અર્થત એવૈતે જાયન્તે ।
 - ૪) વિજિગીષોર્હિ રાજઃ સન્ધિવિગ્રહાદયઃ ષડ્ગુણાઃ પ્રયોગનિપુણાઃ સ્યુઃ ।
- પ્રશ્ન-૩ કવિ બાણભટ્ટનાં જીવન, સમય અને કૃતિઓ વિષે વિસ્તૃત યર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ હર્ષ-ચરિત “પંચમ ઉચ્છવાસ”ની કથા-વસ્તુની વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ દશકુમારચરિતનાં અષ્ટમ ઉચ્છવાસને આધારે વિશ્રુતનું ચરિત્ર-ચિત્રણ કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ દશકુમારચરિતનાં અષ્ટમ ઉચ્છવાસને આધારે તત્કાલીન સમાજિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચે માંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) પ્રભાકરવર્ધનનો પુત્ર-પ્રેમ
 - ૨) “હર્ષ-ચરીતમ્” શીર્ષક
 - ૩) “દણ્ડિનઃ પદ લાલિત્યમ્”
 - ૪) અનંતવર્મા
